

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U101673

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Середа Олена Юріївна

2. Sereda Olena Yu

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.05

Назва наукової спеціальності: Соціальна психологія; психологія соціальної роботи

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-04-2021

Спеціальність за освітою: соціальне управління

Місце роботи здобувача: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 18/2, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.457.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21600715

Місцезнаходження: вул. Андріївська, буд. 15, м. Київ, 04070, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21600715

Місцезнаходження: вул. Андріївська, буд. 15, м. Київ, 04070, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.43.43, 15.41

Тема дисертації:

1. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ
2. Socio-psychological factors of professional self-determination of high school students

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню проблеми професійного самовизначення, виокремленню соціально-психологічних чинників та особливостей їхнього впливу на професійне самовизначення старшокласників. Визначено типи професійного самовизначення старшокласників на основі зіставлення їхнього професійного профілю, професії-мрії і реально обраної професії. Охарактеризовано емоційний фон кожної ситуації вибору та визначено можливість оптимізації внутрішньої ситуації професійного вибору старшокласників. Розкрито зміст соціально-психологічних чинників, які впливають на тип професійного самовизначення старшокласників – каузальні події мають подвійний вплив на старшокласників – доведено, що та сама подія може стати передумовою зміни або підкріплення професійної ідентичності у контексті індивідуального життєвого досвіду старшокласників; комунікативні властивості визначають особливості міжособистісної взаємодії; опосередкування внутрішніх психологічних умов зовнішнім соціальним середовищем реалізується

у формуванні його особистісного досвіду спілкування. На основі отриманих результатів розроблено рекомендації щодо проведення профорієнтаційної роботи зі старшокласниками.

2. The thesis work presents a theoretical generalization and empirical solution of the problem of professional self-determination, the allocation of socio-psychological factors and the peculiarities of their influence on the professional self-determination of high school students. The theoretical and empirical analysis of the influence of socio-psychological factors on the professional self-determination of high school students has been carried out. Professional self-determination is defined as a long-term process of finding a place for high school students' own integration into the professional world, which is based on the need to implement personal aspirations in social realities and contains a number of interrelated decisions. It is determined that according to the age and social situation, a high school student is at the stage of optation, so the completion of this stage of his/her professional self-determination is indicated by the choice of profession for further studies or work. At the same time, there is a certain number of activities, in which a high school student has the opportunity to reveal his/her abilities, and they do not always correspond to one subject of activity. Professional self-determination is considered alongside the personal and social self-determination of high school students. The readiness to choose a profession is primarily due to a certain level of personal maturity of high school students, in particular, due to the constructive interaction of a complex of socio-psychological factors. Socio-psychological factors are defined as internal psychological conditions that mediate external social influences on individual behaviour. Types of professional self-determination of a high school student are defined based on a comparison of the professional profile of high school students, their dream profession and the actually chosen profession. As a result of testing and classification of the data obtained, three types of professional choice of high school students have been distinguished: one that corresponds to the professional profile and dream profession of a high school student, a professional choice in which the chosen profession corresponds only to a professional profile, and a professional choice in which the chosen profession does not correspond to the professional profile and dream of a high school student. High school students who belong to different types of professional choice are characterized by different emotional states, namely, a feeling of depression and emotional deficit, and as a result – academic success. The content of social and psychological factors affecting the type of professional self-determination of high school students have been established. Causal events of professional self-determination of high school students are determined by life events that influenced the professional choice, namely: "imitation", "manifestation of self-awareness", "socio-political climate". It is proved that one event can cause a change or reinforcement of professional identity in the context of causal relationships of events of professional self-determination of high school students. Thus, it is revealed that events of "imitation" can be reflexive when they are a consequence of events of "self-awareness", or destructive when they are associated with events of "socio-political climate" or "economic situation". Communication skills determine the features of interpersonal interaction, are represented by such characteristics as sociability, courage, dominance, self-sufficiency, self-control, relaxation. They belong to the group of communication skills, reflect the need of a high school student for communication, the ability to establish social contacts, social adaptability, insight and leadership potential. The mediation of internal psychological conditions of the external social environment is implemented in the formation of his personal communication experience. Based on the results of an empirical study, recommendations for implementing career guidance work with high school students have been developed and psychologically justified. The basis for complementing career guidance work should be taking into account the selected socio-psychological factors and the nature of their influence on the type of professional choice of high school students. In particular, it is important to create a new situation of choosing high school students by providing communication experience about the possibility of applying their own orientation in various professional areas.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жовтянська Валерія Вікторівна

2. Zhovtianska Valeria V

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильченко Ольга Миколаївна

2. Vasylichenko Olha M

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яворська-Ветрова Ірина Вікторівна

2. Yavorska-Vietrova Iryna V

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лозова Ольга Миколаївна

2. Lozova Olha M

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блинова Олена Євгеніївна

2. Blinova Olena Ye

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Суший Олена Володимирівна

2. Sushyi Olena V

Кваліфікація: д. держ. упр., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Васютинський Вадим Олександрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Васютинський Вадим Олександрович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.